

Kratos ir suėmimai Lietuvoje

Apie kratas ir suėmimus Lietuvoje rašoma Briuselyje išeinančiam biuletenyje „USSR News Brief“ (Nr. 2, 1980). Pasausio 14 d. suimtą geologą Vytautą Skuodį buvo padaryta krata jau lapkričio 24 d. Majorui Vilimui vadovaujant, buvo paimita savilaidos dokumentų, rašomoji mašinėlė, magnetofonai ir 400 psl. rankraštis „Dvasinis genocidas Lietuvoje“. Tą pačią dieną papulkininkis Linjauskas vadovavo kratai pas mokytoją Petrą Pečiulionį: konfiskuota savilaidos, užrašų knygelė ir archyvas. Skuodis ir Pečiulionis buvo suimti.

Lapkričio 24 d. krata įvyko ir Kultūros ministerijos tarnautojos Danutės Keršutės bute. Paimta rašomoji mašinėlė ir anglinis popierius. Po poros dienų Keršutė buvo tardoma ir raginama savo noru pasitraukti iš darbo. Jai nesutikusi, ji buvo atleista už „amoralų elgesį“. Keršutė kreipėsi į teismą, protestuodama dėl neteisėto atleidimo.

Sausio pradžioje pakartotinai padaryta krata pas Helsinkio grupės narį gydytoją Algirdą Statkevičių, kratytą jau spalio mėnesį. Visos kratos ir suėmimai susiję su byla Nr. 58. Pirmosios kratos ryšium su šia byla įvyko pernai rugsėjo mėnesį pas matematiką Algį Patacką ir vyresnįjį ūkio inžinieriaus instituto mokytoją bendradarbį Juozą Procepką.

(Eelta)

HELSINKIO GRUPIŲ NARIŲ PROFILAI

JAV Kongreso komitetas Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimams paruošė leidinį „Profiles. The Helsinki Monitors“, kuriame pateikiamos trumpos Helsinkio grupių narių biografijos. Lietuvių grupei skirtuose puslapiuose randame Finkelšteino, Gajausko, Jurevičiaus, kun. Laurinavičiaus, Lukauskaitės-Poškienės, Petkaus, Statkevičiaus ir Venclovos biografinius profilius. Taip pat aprašomi Katalikų komiteto tikinčiųjų teisėmis ginti nariai, kunigai Kauneckas, Svarinskas, Tamkevičius, Velavičius ir Zdebskis.

Leidinyje rašoma, kad šiuo metu 66 vyrai ir moterys priklauso Helsinkio grupėms Maskvoje, Ukrainoje, Lietuvoje, Gruzijoje ir Armenijoje. Taip pat 26 asmenys įsijungę į Krikščionių, Katalikų ir Adventistų komitetus, veikiančią psichiatrijos piktinaudžiavimo komisiją ir invalidų iniciatyvinę grupę. Ruošdamas šį leidinį, Kongreso komitetas naudojo eilės organizacijų ir leidinių informaciją. Jų sąrašas yra ELTA, JAV Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

ARVYDO ČECHANAVICIAUS TEISMAS

Briuselyje leidžiamo „USSR News Brief“ (Nr. 1, 1980) žiniomis, sausio 4 d. Kaune buvo nuteistas Arvydas Čechanavičius. Jis buvo suimtas pernai lapkričio 6 d. ir nugabentas į Naująją Vilnią psichiatrijos tyrimui. Per kratas pas jį buvo rasti partijos ir medicinos įstaigų blankų, aparatūros ir medikamentų. Čechanavičių įkvotė Kauno vidaus reikalų ministerijos tardytojas Vladas Maskoliūnas. Teismas, kuriam pirmininkavo teisėjas Tumas, apkaltino Čechanavičių dokumentų grobstymu ir padirbimu pagal baudžiamojo kodekso 205, 207 ir 208 straipsnius. Buvo apklausta 11 liudininkų. Čechanavičius taip pat buvo kaltinamas už neteisėtą įstaigų blankų bei receptų panaudojimą ir už telefono įrenginio savo bute svetima pavarde prieš 8 metus. Remdamasis Naujojo Vilnio padarytu psichiatrijos tyrimu (skyrus vedėjas Jovatas), nustatė, kad Čechanavičius sergąs „šizoidine psichopatija“ ir esąs „pavojingas visuomenei“, teismas nusprendė išsiųsti jį į specialią ligoninę prievartiniam gydymui. Šiuo metu Čechanavičius jau „gydomas“ Černiachovskio specialioje psichiatrijoje. Jis yra vienas iš 45-ų kaltų, pasirašusių memorandumą, pasmerkiantį Hitlerio-Stalino pakta.

(Elta)

JUSTO GIMBUTO PERSEKIOJIMAS

Briuselyje išeinančiam „Bulletin d'Information“ (Nr. 23) rašoma, kad 1979 m. spalio mėn. buvusiame politkaliniai Justui Gimbutui paskirta administracinė priėžiūra. Grįžęs iš lagerio, Gimbutas atsisakė imti sovietinį pasą ir reikalauja leidimo išvykti iš Sovietų Sąjungos. 1948 m. jis buvo nuteistas už dalyvavimą Lietuvos patriotiniame sąjūdyje ir praleido 30 metų lageriuose.

(Elta)

NAUJAS SAVILAININIS ŽURNALAS

Lietuvoje neseniai pasirodė naujas literatūrinis filosofinis žurnalas „Pastogė“, kaip praneša Briuselyje leidžiamas „USSR News Brief“ Nr. 2, 1980

(Elta)

Pranešimai būsimajam DBLS ir LNB suvažiavimui

DBLS TARYBOS PRANEŠIMAS

Metų bėgyje teko patirti DBLS Tarybos išgyvenusias tradicijas. Jomis rėmėsi Tarybos veikla, bet, kad ir gražios, tradicijos po kurio laiko pradeda nebepasitarnauti esamoms situacijoms. Nesilauk tradicijų daryti, o tik peržvelgti ir, gerai pagalvojus, nustatyti pačius svarbiausius uždavinius, susijusius su Tarybos vaidmeniu lietuviškai veiklai Didžiojoje Britanijoje.

Vienas tų svarbiausių uždavinių yra išryškinti Tarybos tikslų ir atsakomybės: 1) derinti visų Tarybai priklausančių organizacijų veiklą; 2) patarti DBLS-gai, reikšiant Tarybos sumanymus, pageldivimus ar nurodant trūkumus.

Iki šiol Taryba vengė pilnos atsakomybės ir dominuojančios rankos lietuviškos veiklos derinimo. Neparodė ji lietuviškam pasauliui, kad DBLS Taryba atstovauja beveik visiems D. Britanijos lietuviams ir turi jų bei jų organizacijų ir institutų patikėjimą. Todėl IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese mūsų Taryba dalyvavo tik kaip garbės svečias. Organizavimo idėjos, pageldivimai, aukų rinkliavos ir t.t., liečią mūsų organizacijas ir institutus, bū-

vo jau ne Tarybos, ne visų Britanijos lietuvių rankose. Jeigu dėl šio įvykio dabar sklinda nepasitenkinimai, tai kaip tik ir yra pasakmė tokio Tarybos pobūdžio. Nors Taryba savo paskutiniame posėdy priėmė rezoliuciją, įgaliojančią DBLS Centro Valdybą atstovauti DBLS Tarybos nariams Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, bet tai dar nereikia, kad Taryba tuo išgytose teisė nusiplauti rankas Britanijos lietuvių veiklos reikaluose. Tai reiškia, kad tik Taryba gali nuspręsti, kas ir kur atstovaus jos nariams. Tai reiškia, kad jau patį laiką nusistatyti, kokio vaidmens pageldivame DBLS Tarybai šiame krašte. Tai yra svarbu ir todėl, kad techniškai Tarybos prezidiumas gali būti sudarytas ir iš DBLS-gai nepriklausančių narių, o tokiu prezidiumui būtų reikalingos stiprios veiklos gairės.

Taryba savo posėdžiuose-suvažiavimuose reiškia sumanymus ir pageldivimus. Posėdžio nutarimai skelbiami „Europos Lietuviųje“. Dabartinės Tarybos didžiausias rūpestis buvo išgyti visuomeninės veiklos centrą vidurinėje Anglijoje. Su šiuo centru yra susijusi mūsų ateitis. Arba mes sudarysime geresnės ir patogesnės sąlygas lietuviškai veiklai ten, kur yra dauguma lietuvių ir kur likusiems kitiems, kaip pvz., šiaurės Anglijoje ir Skotijos lietuviams būtų arčiau, ir tuo būdu kuo daugiausia jų įtrauksime į aktyvesnės eilės, arba liksime prie dabartinės padėties, beveik nepasinaudodami savo didžiausiu kapitalu — Sodyba, tuo pačiu negalėdami pateisinti Sodybos duodamojo mažo finansinio pelno. Taryba prieina išvados, kad dabartinė Sodyba turėtų būti pakeista kita Sodyba vidurinėje Anglijoje. Centro Valdyba ir LNB Direkcija nepateikė vieningos nuomonės vid. Anglijos centro reikalais. Dėl to kyla klausimas, kokiais principais remiasi nepritarantieji šiai idėjai. Parduodant dabartinę Sodybą ir perkant naują, išsprendžiu ir dau-

giau aktualių klausimų, kaip pensininkų ir Sodybos tikslų, Vid. Anglijos visuomeninės veiklos centro reikšmė jau buvo iškelta spaudoje, buvo nagrinėta Tarybos posėdy, ir jos rezoliucija buvo pateikta CV-bai. Todėl pats laikas pašalinti dabartinę menaudą (arba labai mažą naudą) ir pasitarnauti lietuviškos veiklos atečiai.

Kitas trūkumas matomas Lietuvių Namuose. Londono apylinkės Tarybos nariai, kurie ruošia viešus renginius Lietuvių Namuose, pasisakė, kad nėra tinkamos salės didesniems pobūviams ir susirinkimams. Paskutiniu metu į geresnius pobūvius susirinkusieji jau nebetelpdavo. Vadinamoje salėje neradavo vietos prisėsti ir apsisukę išeidavo. Tačiau įmanoma sujungti kelis Namų kambarius ir padidinti salę. Tik reikia apsispręsti: ar nuomoti kuo daugiau kambarių ir iš to pasipelninti, ar netekti dalies to pelno, bet sudaryti geresnes sąlygas mūsų visuomeninei veiklai. Reikėtų visapusiškai įvertinti pobūvių rengėjų pastangas. Jie pritraukia lietuvių, nes turi gabumų ir dirba iš pasiaukojimo. Bet kelių įtakingų žmonių pesimistinės galvojimas neleidžia rengėjams išvystyti savo pastangų. Neužmirškime, tai, kad kuo didesnis mūsų būrys susirinkęs, tuo daugiau ir Lietuvių Namai pralob!

Kovo 20-21 d.d. Tarybos nariai, vicepirmininkas K. Bivaitis ir A. Bučys, patikrino Lietuvių Namų Bendrovės vedamąsias knygas. Metų pradžioje Taryba buvo pateikusi LNB direktoriams pageldivimus, kurie, Tarybos manymu, yra patys svarbiausi Bendrovės tvarkyti ir Tarybos narių pasitikėjimui Bendrove palaikyti. Šios revizijos nariai pranešė, kad dauguma pageldivimų jau įvykdyta. Direktoriai juos užtikrino, kad visi pageldivimai buvo priimti ir bus įgyvendinti iki šių metų galo. Vedamosios knygos atitiko Tarybos pageldivautis principus ir suteipo su LNB-vės skelbiamąja apyskaita. Atskiruose Bendrovės vienetuose (Namai, Sodyba, spaustuė) Taryba nedarė revizijos. Tam nebūvo atrinkta pakankamai duomenų. Jaučiama, kad kai kurios Bendrovės šakos yra nuostolingos ir reikalingos Tarybos atskiros revizijos ir tik tada Taryba galės susidaryti pilną prekiavimo vaizdą ir paskelbti savo patarimus.

Jau daug metų, kai LNB-vės akcininkų suvažiavimas yra nutaręs nusiųsti kvietimų privačiais adresais į LNB akcininkų suvažiavimus, bet pasitenkinti skelbimu „Europos Lietuvių“. Tai buvo tiek natūralu, kad net buvo užmiršta įregistruoti tą nutarimą valdžios įstaigose. Dabar atsirado keli asmenys, kurie pareikalavo, dar net grasindami patraukti į teismą, kad kvietimai būtų išsiuntinėti privačiais adresais. Kaip žinoma, LNB apyskaitoje yra numatytos rezoliucijos šiuo klausimu. Bet ši kartą LNB buvo priversta daryti papildomas išlaidas: spausdinti kvietimus ir apyskaitas, pirkti vokus ir pašto ženklus ir visa tai siuntinėti turimaisiais akcininkų adresais. Jei akcininkas pakeitė savo adresą, bet neperregistravo akcijų tuo nauju adresu, tai pavietimą gaus senoviu. Visa tai Bendrovei kainuos daugiau kaip £800. Su šitokiomis idėjomis DBLS Taryba nesutinka ir smerkia tautiečių elgesį, priverčiantį daryti nereikalingas išlaidas.

DBLS Tarybos pirmininkas dėkingas DBLS Centro Valdybai ir LNB direktoriams už jam suteiktą privilegiją ir pakvietimą dalyvauti jų posėdžiuose, už išklusmą Tarybos nuomonių ir reagavimą į jas, už visas informacijas ir už sklandų bendradarbiavimą.

Eimutis Šova

DBLS Tarybos Pirmininkas

PALMĖ IESKOS TAIKOS

Buvęs Švedijos ministeris pirmininkas Olof Palmė sudarinėja tarptautinę komisiją, kuri rūpintis paveikti viešąją nuomonę ir vyriausybės, kad būtų nusiginkluojama ir siekiama taikos.

Komisija, kuri turės 20 narių, bus sudaryta iš valkaričių ir neutralių kraštų. Bus kreiptasi taip pat į Sov. Sąjungą, Varšuvos pakto valstybes ir Kiniją, kad įsijungtų į tą komisiją.

PASAULYJE

AMERIKOS DRAUGAI NESKUBA

Nesulaikydami, kad būtų paleisti Teherane laikomieji amerikiečių ambasados pareigūnai, dėl to nutraukęs su Iranu diplomatinis santykius ir išsiuntęs namo jo diplomatus, prez. Carteris kreipėsi į JAV-oms draugiškus kraštus, ragindamas juos prisidėti prie boikoto.

Deja, niekas neskuba. Kol kas pasitenkinama tuo, kad pasmerkiamas Irano su tarptautine teise nesuderinamas elgesys — tasai įkaitų laikymas. Visi bijo, kad gali nebegauti iš Irano naftos. Tačiau prez. Carteris davė draugiškoms valstybėms maždaug mėnesį laiko apsispręsti. Jei jos neprisidės prie boikoto, Amerika prieš Iraną imsis dar griežtesnių priemonių.

FILMAS, KURIS SUERZINO SAUDŽIO ARABIJĄ

1977 m. buvo viešai nužudyta Saudžio Arabijos princesė ir jos mylimasis užsaulavimas.

Britai darba ta tema susuko filmą ir parodė televizijoje. Tai suerzino Saudžio Arabijos karališkąją giminę ir vyriausybę, ir Britanijos užsienio reikalų ministeris paskubėjo atsiprašyti, nes tarp abiejų kraštų vyksta dideli bizonai ir nemaža britų ten turi darbus.

PRIEŠ STATISTIKOS KLASTOJIMĄ

Lenkijos teisinis žurnalas „Prawo i Zycie“ išsispausdino straipsnį, kuriame iškeliami statistikos klaidojimai. Už tokius nusikaltimus 1976 m. buvo nuteista kalėti 915 buhalteris ir kitokių pareigūnų o 1978 m. 822.

Klastojama, kad būtų parodyta, jog planas įvykdytas, nors taip nėra, kad norima gauti nepelnytus priedus, pakėlimus tarnyboje. Vieno kooperatyvo vedėjas ir buhalteris prirašė sąskaitų už 932.000 zlotų, kad planas atrodytų įvykdytas.

JAV TIKRAI NEDALYVAUS OLIMPIADOJE

JAV olimpiados komiteto posėdin suvažiavusieji delegatai, išklusę viceprez. Mondale kalbos, 1.604 balsais prieš 797 nutarė boikotuoti Maskvos žaidynes, tačiau atmetė siūlymą surengti žaidynes kur nors kitur.

Viceprezidentas prieš balsavimą delegatams sakė, kad dėl ko čia eina kalba, tai dėl civilizuoto pasaulio ateities saugumo. Jis pareiškė įsitikinimą, kad ir kitos vadovaujanties tautos paseks JAV pavyzdžiu ir parodys, jog ne viena tauta negali ruošti olimpinio taikos švenčių, jei ji užpildinėja ir pavergia kitas tautas. Prezidentas, sakė, būtų ėmęsis kitų priemonių, jeigu atletai nebūtų sutikę geruopį paklausti. Jis galėjęs paskelbti ypatingą padėtį valstybėje ir tuo būdu užkirsti kelią išvažiuoti, o taip pat sudrausti rėmėjus, be kurių sudėtų milijonų kelionės pasidarytų neįmanomos.

Sov. Sąjunga tuo reagoavo, užspauldama prezidentūrą, kad ji darysi „žiaurų“ spaudimą sportininkams.

JEIGU AMERIKIEČIAMS TEKTŲ KOVOTI VIDUR. RYTUOSE

JAV vyriausybė įspėjo savo sąjungininkus NATO karinėje sąjungoje, kad jie būtų pasiruošę Europoje užimti amerikiečių dalinių vietą, jeigu amerikiečiams tektų pradėti kovoti Viduriniuose Rytuose.

Įtempta padėtis gali priversti amerikiečius iš Europos savo dalinius staiga perkelti į Persijos įlanką ir Indijos vandenyną.

Gegužės mėn. NATO valstybių krašto apsaugos ministrai svarstys, kaip padidinti karines jėgas Europoje.

Amerikiečių įspėjimas turi ryšį su įvykiais Irane ir Afganistane.

NUMATYTA VEIKSNIŲ KONFERENCIJA

VLIKas, pasitaręs su Lietuvos diplomatinė tarnyba, šaukia birželio 21 d. New Yorke veiksnų konferenciją. Jos tikslas — specialiai išnagrinėti ir pasirašyti bendrai ir koordinuotai veiklai Madrido konferencijoje, jeigu ji nebus atšaukta ar atidėta. Numatyta, kad konferencija vyks Kultūros Židinyje Brooklyne. (ELTA)

DBLS Lietuvių Sodybos skyriaus nariui Antanui Masilionui

nuosirdžiai užuojautą dėl žmonos OLGOS mirties reiškia

DBLS Lietuvių Sodybos skyriaus valdyba ir nariai

JAV ARCHEOLOGŲ DRAUGIJA PROTESTUOJA PRIEŠ V. SKUODŽIO SUĖMIMĄ

Sausio mėnesį PLB valdyba telegramomis informavo tarptautines ir JAV archeologų organizacijas apie Vytauto Skuodžio suėmimą Lietuvoje. American Institute of Professional Geologists direktorius Stuart P. Hughes parašė laišką Sovietų ambasadoriui Anatolij F. Dobrininui, kuriame griežtai protestuojama dėl V. Skuodžio suėmimo ir apskritai dėl žmogaus teisių pažeidimų Sovietų Sąjungoje. Laiške taip pat reikalaujama, kad V. Skuodis būtų paleistas iš kalėjimo.

7 dienos

— Britų, prancūzų ir vokiečių lėktuvų konstruktoriai Paryžiuje projektuoja naują bombonešį, kurį tų trijų kraštų aviacija turės jau pasigaminti 1990 m., kiekviena tų valstybių pirksianti po 200 (jis tikslas dieną bombarduoti ir bus pajėgus manevruoti, kai reikės gintis nuo kovos lėktuvų).

— Vladimiras Bukovskis paskelbė, kad Sov. Sąjungoje pastaruoju laiku buvo suimti 73 disidentai, daugiausia tuose miestuose, kur bus olimpiadinės žaidynės (Maskvoje, Taline ir Kijeve).

— Filipinuose areštuoti prezidento sargybiniai, kurie suokaltinę nužudytį prez. Marcos ir turėjusį atvažiuoti su oficialiu vizitu Čilės prez. Pinočeta.

— Kai Afganistano nacionalinei futbol komandai buvo pasiūlyta važiuoti į Sov. Sąjungą ir su vietiniais komandomis „draugiškai žaisti“, jos nariai pasbėgo į Pakistaną, o dabar jau persikėlė į Vakarų Vokietiją.

— Popiežius gegužės 30 — birželio 2 d. lankysis Prancūzijoje ir išbus daugiausia Paryžiuje.

— Japonijos vyriausybė nutarė konfiskuoti dalį buvusio ministerio pirmininko Tanekos turto — žemės ir namus provincijoje — už 540 mil. jenų (900,000 svarų), nes jis nesumokėjęs daug mokesčių.

— Paryžiuje areštuotas Britanijos tekstilės pramonininkas iš Lietuvos kilęs lordas Kaganas, kaltinamas britų, kad išsivežė daug pinigų be leidimo ir mokėčius nusulkęs.

— Kinijos pirmininkas Hua lebai džiaugiasi, kad Zimbabwė-Rodezija gavo nepriklausomybę, o dabar atėinančiai elė Namibijai ir Azanijai (Pietų Afrikai).

— 21 marij-valstybė turinti Europos taryba pasmerkė Sov. Sąjungos žygį į Afganistaną.

— Penki Pietų Amerikos kraštai ir Ispanija pasisiūlė priimti po šiek tiek kubiečių, kurių 10.000 susigrūdė į Peru ambasada Havanoje ir laukia leidimo iur nors emigruoti (Kuba sutinka juos išleisti).

— Liberijoje (Vakarų Afrika) buvo nušautas prezidentas (Tobias) ir įaldžią perėmė 28 m. amžiaus seržantas Doe, kuris jau terorizuoja buvusius valdininkus.

— Apie 1.100 ligi šiol JAV-ese gyvenusių iraniečių pasiprašė politinio prieglobsčio, tarp jų ir 29 apmokymą ėjusieji lakūnai.

— Peru nutarė priimti 1.000 kubiečių, kurių apie 10.000 yra susigrūdė į jos ambasada Kubos sostinėje Havanoje.

— Italijos komunistų vadas Berlingueris išvažiavo su vizitu į Kiniją.

— Turkija areštavo 604 asmenis, kurie įtariami teroristais (iš jų 101 būsią pakaltinti žudymais).

— JAV žada priimti 3.500 tų kubiečių, kurie yra subėgę į Peru ambasada Havanoje.

— Vakarų Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad vokiečiai nedalyvaus olimpiadoje, o amerikiečių NBC televizija atsisako sudarytosios sutarties ir metransliuos olimpiados įvykių, ir prancūzai jau abejoja, ar jiems yra prasmės dalyvauti, jei teks varžytis tik su sovietiniais kraštais.

— Per keliolika pokario metų Rimiojo vandenyno mažose salose buvo susprogdintos 43 bandomosios atominės bombos, ir atitinkami amerikiečių pareigūnai tvirtino, kad žmogus ten negalės būti saugus 25.000 metų, tačiau vienoje tų salų, Enewetak, dabar jau užtikta žurkija.

— Amerikiečiai skundžiasi, kad dėl infliacijos jiems jau per brangu atostogauti Britanijoje, o „The New York Times“ rašo, kad Londone gerieji viešbučiai ima 91 sv. už dvigubą kambarį nakčiai, o elegantiškame restorane už pietus dviems reikia sumokėti iki 185 svarų.

Bičiuliui STEPONUI MALIAUSKUI

mirus, jo žmonai Marijai nuosirdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

J. ir M. Navickiai, B. J. Snabaičiai

A. A.

VIKTORUI ZDANAVICIUI mirus, jo šeimai giliausią užuojautą reiškia

Manchesterio Ramovėnai

Mirus Lietuvių Sodybos gyventojai

OLGAI MASILIONIENEi jos vyrui Antanui nuosirdžią užuojautą reiškia

B. ir J. Šnabaičiai ir Sodybos gyventojai

Vokietijos LB Tarybos III sesija

„Vokietijos L. B. Valdybos informacijos“ rašoma, kad kovo 8 d. Romuvoje posėdyje Vokietijos L. B. Taryba. Ji išrinko naują Krašto valdybą, kuri taip pat skyrė pareigoms: pirmininkas — Andrius Šmitas, vicepirmininkė — Eugėja Lucienė, sekretorius — inž. Juozas Sabas, išdalininkas — Arminas Lipšys, narys — Vincas Bartusevičius ir kandidatas — Antanas Veršelis, s. Kontrolės komisijon išrinkti kun. Fr. Skėrys, Ričardas Tendzgošskis ir Antanas Veršelis, senj. Garbės teismas sudarytas iš pirmininko Justino Lukošiaus, pavaduotojo Jurgio Baraso ir narės Alinos Grinienės. Kandidatė — Marytė Šmitienė.

Tarybos rinkimų komisija sudaro muencheniškiai: Richardas Hermanas, Vytautas Paškauskas, Jūratė Barasaitė, Petras Česūnas ir Jurgis Pauliukevičius. Kandidatai: Ona Beisinger, Eleonora Vanda Karužienė, Elena Molner, Rudolfas Landas ir Raimundas Žagarinskas.

Tarybos atstovais į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją išrinkti: tėv. Alfonsas Bernatonis, inž. Jonas K. Valiūnas, Andrius Šmitas ir Mečys Landas. Kandidatas — Justinas Lukošius.

Naujai valdybai numatyti svarbiausi darbai: suruošti vaikų vasaros stovyklą, Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimą ir centrinių Vasario 16 minėjimą 1981 m., susirūpinti apylinkių veikla, kartu su Vasario 16 gimnazija išspręsti pilies remonto klausimą, sušaukti Europos kraštų LB pirmininkų suvažiavimą, dalyvauti Pabaltiečių dienų rengime Annaberge š. m. rugpjūtį.

Šį rudenį bus renkama nauja Vokietijos LB Taryba. Kovo 8 d. Romuvoje vykęs metinis Tarybos narių suvažiavimas buvo šios sudėties paskutinis. Iš 15-kos Tarybos narių susirinko 13 ir su trum-

pomis pietų bei vakarienių pertraukomis posėdyje nuo 9.15 val. iki 20.45 val. Suvažiavimą atidarė Vokietijos LB Tarybos pirmininkas dr. Jonas Grinčius. Priimta kartu su kvietimu į suvažiavimą išsiuntinėta 15-kos punktų darbotvarkė. Taupant laiką, atsakyta nuo praeitos Tarybos sesijos protokolo skaitymo, kadangi jis buvo iš anksto visiems nariams išsiuntinėtas. Protokolas patvirtintas be pataisų. Balsams skačiuoti pakviesti evang. ir katal. kunigai Fr. Skėrys ir Jonas Dėdinas.

Atsakinčių pranešimų eilę pradėjo LB Valdybos pirmininkas Andrius Šmitas. Šiuo metu Vokietijos LB turi per tūkstantį pilnateisių narių. Jų sudėtis nuolat keičiasi: vieni miršta, jų vieton įstoja nauji. Nesenai turėjome 33 apylinkes, o šiandien turime tik 30. Dviejų apylinkių — Osnabrueko ir Burgeštein-furto — likimas dar neaiškus, jų pirmininkams VL Zaliukui ir J. Ziemeliui mirus.

Pusė apylinkės vadovybių neperrenkamos pagal statuto reikalavimus. Viena veiklausių apylinkių yra Muencheno. Kartu su „Ratuko“ ir Moterų klubui ji suruošia daug ir didelių renginių.

Visuose kraštuose (landuose) Vokietijoje, išskyrus Berlyną, LB Valdyba turi savo įgaliotinius. Svarbiausias jų uždavinys — gauti iš vietos valdžios lėšų savo krašto lietuvių kultūrinei veiklai. Daugiausia paramos gaunama iš Nordrhein-Westfalijos vyriausybės. Ten iki šių metų veikė trijų asmenų atstovybė. Jiems pasitraukus, į jų vietą paskirtas VLB Bochoito apylinkės pirmininkas Jeronimas Gulbinas. Neaiški NRW lietuvių tautinių šokių grupės padėtis. Muencheno „Ratuko“ ir Vasario 16 gimnazijos mokiniai tautinių šokių grupės šią vasarą vyks į Čikagą. Jos reikalingos finansinės paramos skridimo bilietams įsigyti.

Valdybos įgaliotinis kun. V. Šarka suruošė keletą aukšto lygio prof. dr. Vytenio M. Vasyliūno vargonų koncertų, į kuriuos atkreipė dėmesį ir vokiečių spauda. Praėjusiais metais Bochoite užsidarė vienintelė reguliari lietuominė mokykla. Dabar nereguliari mokyklėlė, Eug. Lucienės vadovaujama, veikia dar Stuttgarte ir Alinos Grinienės suorganizuotas vaikų darželis Muenchene. Lietuvišką veiklą uoliai puoselėja Vokietijos lietuvių moterų klubai, lietuvių kultūros draugija ir Pabaltijo krikščionių studentų sąjungos literatūros ratelis.

Praėjusioje sesijoje išrinkta Vokietijos LB Valdyba keitė savo sudėtį. Jos pirmininkui A. Lipšui dėl gausių tarnybinių darbų ir dėl nesveikatos pasitraukus, jo vietą užėmė A. Šmitas. Didžiausią dėmesį ji skyrė IV PLJ Kongreso sveikimui ir jo pravedimui. To Kongreso spėčių priėmimu ir pamaitinimu Romuvoje daugiausia rūpinosi Eug. Lucienė.

Po ilgesnės pertraukos Romuvoje surengta dviejų savaitių lietuvių vaikų vasaros stovykla, sutraukusi 20 nuolatinių stovyklautojų. Dviejų savaitių neišbuvo stovyklavo dar 11 vaikų. Vadovavo studentai Romas Zaliukas, Živilė Vilčiūskaitė ir Manfr. Šiušelis.

Gera buvo paruoštas Vokietijos LB darbuotojų seminaras 1979 m. lapkričio 10 d. Į prieš seminarą išsiuntinėtas anketas reagojo 23 apylinkės: 11-kos apylinkių vadovai padarė pranešimus seminare, o 12 apylinkių atsiuntė pranešimus raštu. Suvažiavime-seminare dalyvavo apie 30 darbuotojų. Priimtos 4 rezoliucijos.

Po ilgesnės pertraukos šiemet vėl surengta centrinė Lietuvos nepriklausomybės šventė. Minėjimas įvyko 1980 m. vasario 23 d. Huettensfelde erdviose Buergerhaus'o patalpose. Susirinko per 400 žmonių. Pagrindinę kalbą pasakė Bundestago narys dr. Carl Otto Lenz, meninę programą atliko „Kanados laisvėgala“ Gina Čapkauskienė su Raminta Lampasaite, gimnazijos mokinės ir tautinių šokių grupė. Daug jaunimo įsijungė į šio renginio ruošimą. Apie jį rašė ir lietuvių krašto spauda. Apie jį rašė ir lietuvių krašto spauda.

„Informacijos“ biuletenio pr. metais išėjo pora numerių mažiau. Priežastys — redaktoriaus gegužės mėn. nusilaužė ranka, vėliau atsisakė tarnauti labai senas rotatorius. Nupjiktas naudotas ofsetas, kuriuo bus bandoma spausdinti.

Olimpinio meistro Vlado Česlūno iki šiol dar neišaiškintas dingimas 1979 m. rugsėjo 13 d. labai įaudino ne tik Vokietijos, bet ir viso pasaulio lietuvius. Jų domėjosi ir vokiečiai. Į Valdybą kreipėsi spaudos, radijo, televizijos, teismo darbuotojai ir politikai, prašydami žinių bei komentarų.

Vokiečių įstaigoms ir kitiems išsiuntinėtas 45-ų pabaltiečių memorandumas. Pirmininkas pernešė gamta keistą Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atsakymą į jį.

Veikia disidentų fondas. Pastaruoju metu išsiųstas vienas vertingas siuntinys į Lietuvą.

Pranešėjas pastebėjo, kad vokiečiai reikalingas pilies remontas. Papasakojęs apie gausius pasitarimus su vokiečių įstaigomis, pateikė provizorinę namonto samatą apie 2.400.000 DM sumai.

Izdalininkas Justinas Lukošius atkreipė dėmesį į visiemis nariams anksčiau išsiuntinėta VLB Valdybos 1979 m. gruodžio 31 d. balansą ir 1979 m. pajamų išlaidų apyskaitą, paaiškindamas kvi kurias jų pozicijas.

Kontrolės komisijos vardu kontrolierius kun. Fr. Skėrys perskaitė Vokietijos LB Valdybos kasos ir tikio 1980 m. sausio 12 d. tikrinimo protokolą, kuriame sakoma, kad atskaitomybė 1979 m. buvo vedama tvarkingai, ir šiuola apyskaitą tvirtinti, atleidižiant Valdybą nuo atsakomybės.

Garbės teismo vicepirmininkas Jurgis Barasas perskaitė pirmininko prel. dr. Jono Avižos laišką, kuriuo jis praneša, jog praeitos kadencijos metu Garbės teismas jokių skundų negavo ir bylų nesprendė.

Vokietijos LB Taryba turi keturias iki šiol dar veikiančias referentūras. Referentas kultūros reikalams kun. Jonas Dėdinas savo pranešime dėstė, kad neiški šios referentūros paskirtis.

(bus daugiau)

Ant. Paškauskas

Anglijos padangėje

Nėra čia giružių nei žalių gojelių, Skarotų beržynų, tolių mėlynų. Ūkanos įkyrios apgaubė šią žemę, Apkabine vėjai šalti vandenų.

Stūkso pilkos kalvos, debesys paniūrę. Jie uždegę skliautą mėlyno dangaus. Nelinksmi čia paukščiai, gėlės nusiminę, Išvartytos vėtrų, permerktos lietaus.

Kiekvienam kampely, kur tikrai sustoji, Pajunti šaltumą akmenų skalos. Visatos Kūrėjas neapdovanoj. Šitą liūdną salą gražumu gamtos.

Aš taip pasilgau geltonų purienų, Ramunėlių žiedo nuo laukų ežios, Ošimo gojelių, šilų ir beržynų, Lietuvos padangės ryškiai mėlynos.

Nėra čia giružių nei žalių gojelių, Nei rūtų darželių aplinkos gražios. Nėra pakelės kryžių nei smūtkelių, Nėra sielų mano nuotaikos giedrios.

Domas Burnėlikis

Žemaičio atsiminimai

Pakuoklio pušis. Netoli mūsų sodybos, mano kimos, arba, kaip sakydavo, Vainavičiaus, ganyklalėje, prie kelio į Viešvėnus augo sena sena pušis. Viena labai stora jos šaka buvo nutūpsusi virš tako, kuriuo žmonės eidavo į Viešvėnus ar Telšius. Kiekada ant tos storosios šakos, radę pasikorusį žmogų. Nuo tada tą pušį žmonės ir pradėjo vadinti pakuoklio pušimi ir netrukus apipynė ją įvairiais baimė keliančiais pasakojimais. Vieni matė po tą storąją šaką žmogų su virve ant kaklo, kiti regėję keistą juodai apsi-rėngusį ponaitį, dar kiti girdėję ūžesį virš tos pušies. Na, susirado ir tokių, kurie tvirtino matę šėtoną, pasivertusį viesuliu, kuris medžius lankešys taip, kaip rugius diavoje. Dėl to žmonės, kurie girdėjo tai, vengė vėlai vakarais pro tą pušį vaikščioti.

Mūsų apylinkėje sukiojosi siuvėjas Maceikis. Jis buvo doras ir sąžiningas žmogus ir geras siuvėjas. Jis pirmasis toje apylinkėje įsigijo ir siuvamąją mašiną ir dar ant stalo pastatoma cilindrinė lemputė su baltu gaubčiu. Žmogus jis buvo blaivus. Jei kartais ir išgerdavo, tai tik vieną kitą stiklėlį. Bet kartą Telšiuose užmetė už lūpos daugiau kaip du stiklėlius. Tai tik apie pusiaunaktį, kvodamas su kely pasitaikančiomis kliūtims, šlap taip prisikasė iki pakuoklio pušies. O pamatęs tą pušį, atsiminė ir visus pasakojimus, bet jau stovėdamas po tą storąją šaką. Norėjo skubiai pabėgti, bet etaija kažkas stipriai nutvėrė jį už kojos, ir nė žingsnio nebegalį pažengti. Su-praęs, kad čia nebe su doru, metė kryžiaus ženklą, grėsmingai tardamas žodžius. Bet pilkoji nė nemanė jo paleisti. Sakoma, kad skėsdamas žmogus čiumpa-si ir už šiaudų. Tai ir Maceikis, negalė-damas kryžiumi nuvyti pilkotosios, griebė jai už gaurų, mėginamas išplėsti savo koją iš šėtono nagų. Nons rauna aštrius

lipkšo gaurus ir mėlto į šalį, bet kojos niekieno negali išlaisvinti. Pagaliau, smar-kiau patraukęs, atvirata aukštėmikas ir pajunta, kad koja laisva, tik be bato. Kas čia beieško bato, jei jį pilkoji pasi-savino! Džiaugėsi žmogus, kad abi kojos laisvos, tai tik greičiau tolyn nuo to ne-lalabojo medžio.

Parbėgęs į Mileikio sodybą Mileikų kaiman, kur tada jis dirbo, smuko į savo kamara ir krito į lovą net nenusirengęs. — Mūsų meistrelis taip ilgai pamigo šįryt, — susirūpino Mileikienė pusryčius bevalgant.

— Tur būt, pas mergas buvo nakči, — abejingai sako vyras.

— Tau tik niekus taukšti ir terti, — supykto žmona.

Mileikienė, tyliai pradariusi kamara-tės duris, pasižiūrė, ar siuvėjas yra. Pa-mačiusi gulintį lovoje su viršutiniiais drabužiais ir dar viena basa koja bei kruvinomis rankomis, atkėlė jį, tuo pažadindama miegantį.

— Meistrelė, kas tamstai, kad guli ne-nusivilkęs ir dar visas kruvinas ir be ba-to? — paklausė šeimininkė.

— Su piktąja grumiausi šią naktį, ma-munėle.

— Su kokia piktąja?

— Nežinau, su kokia, bet tikrai su šė-tonu, ten, po tą pakuoklio pušim.

Ir Maceikis papasakojo, kaip viskas atsitiko.

— Vo kur batą palikta?

— Bėgas nusinešė.

Žmona papasakojo viską vyrui. O vyras pasivertė bernu su piemeniuku paži-rėti, kas ten prie tos pušies yra. Po va-landos pasiuntiniai grįžo su Maceikio be-lu. Batą jie rado paklištą po šaknim. Apylinkui buvo nurauti kadagiai ir išmė-tyti aplinkui.

Jūs gyvatės... Vieną popietę mūsų so-dybos gyventojai po pietų sėdėjo ant suo-

tė ir Manfr. Šiušelis.

Gera buvo paruoštas Vokietijos LB darbuotojų seminaras 1979 m. lapkričio 10 d. Į prieš seminarą išsiuntinėtas anketas reagojo 23 apylinkės: 11-kos apylinkių vadovai padarė pranešimus seminare, o 12 apylinkių atsiuntė pranešimus raštu. Suvažiavime-seminare dalyvavo apie 30 darbuotojų. Priimtos 4 rezoliucijos.

Po ilgesnės pertraukos šiemet vėl surengta centrinė Lietuvos nepriklausomybės šventė. Minėjimas įvyko 1980 m. vasario 23 d. Huettensfelde erdviose Buergerhaus'o patalpose. Susirinko per 400 žmonių. Pagrindinę kalbą pasakė Bundestago narys dr. Carl Otto Lenz, meninę programą atliko „Kanados laisvėgala“ Gina Čapkauskienė su Raminta Lampasaite, gimnazijos mokinės ir tautinių šokių grupė. Daug jaunimo įsijungė į šio renginio ruošimą. Apie jį rašė ir lietuvių krašto spauda. Apie jį rašė ir lietuvių krašto spauda.

„Informacijos“ biuletenio pr. metais išėjo pora numerių mažiau. Priežastys — redaktoriaus gegužės mėn. nusilaužė ranka, vėliau atsisakė tarnauti labai senas rotatorius. Nupjiktas naudotas ofsetas, kuriuo bus bandoma spausdinti.

Olimpinio meistro Vlado Česlūno iki šiol dar neišaiškintas dingimas 1979 m. rugsėjo 13 d. labai įaudino ne tik Vokietijos, bet ir viso pasaulio lietuvius. Jų domėjosi ir vokiečiai. Į Valdybą kreipėsi spaudos, radijo, televizijos, teismo darbuotojai ir politikai, prašydami žinių bei komentarų.

Vokiečių įstaigoms ir kitiems išsiuntinėtas 45-ų pabaltiečių memorandumas. Pirmininkas pernešė gamta keistą Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atsakymą į jį.

Veikia disidentų fondas. Pastaruoju metu išsiųstas vienas vertingas siuntinys į Lietuvą.

Pranešėjas pastebėjo, kad vokiečiai reikalingas pilies remontas. Papasakojęs apie gausius pasitarimus su vokiečių įstaigomis, pateikė provizorinę namonto samatą apie 2.400.000 DM sumai.

Izdalininkas Justinas Lukošius atkreipė dėmesį į visiemis nariams anksčiau išsiuntinėta VLB Valdybos 1979 m. gruodžio 31 d. balansą ir 1979 m. pajamų išlaidų apyskaitą, paaiškindamas kvi kurias jų pozicijas.

Kontrolės komisijos vardu kontrolierius kun. Fr. Skėrys perskaitė Vokietijos LB Valdybos kasos ir tikio 1980 m. sausio 12 d. tikrinimo protokolą, kuriame sakoma, kad atskaitomybė 1979 m. buvo vedama tvarkingai, ir šiuola apyskaitą tvirtinti, atleidižiant Valdybą nuo atsakomybės.

Garbės teismo vicepirmininkas Jurgis Barasas perskaitė pirmininko prel. dr. Jono Avižos laišką, kuriuo jis praneša, jog praeitos kadencijos metu Garbės teismas jokių skundų negavo ir bylų nesprendė.

Vokietijos LB Taryba turi keturias iki šiol dar veikiančias referentūras. Referentas kultūros reikalams kun. Jonas Dėdinas savo pranešime dėstė, kad neiški šios referentūros paskirtis.

(bus daugiau)

(bus daugiau)

liuko kieme po soters gluosniu ir po-ilešaudami linksmai šnekučiavosi. Staiga ant kaubuko iškilo pora arklių pakinkytas fajetonas, kuriame sėdėjo mūsų po-nas Jonavičius ir dvaro savininkas jaunasis Gadunas ir dar Vembutų dvaro miškų eiguils šalia vežėjo. Fajetonas su-stojė prie mūsų durpinės.

— Ne su geru čia anei atvažio, — baimingai tarė mūsų kaimynas Benedik-tas Jankus.

Išlipę iš vežimo, Jonavičius su eiguiliu ėjo į mus. Visi sukilome.

— Burneiki, sako, kad jūs mišką va-giate, — prabilo Jonavičius, kai tėvas priėjo pasisveikinti.

— Kaitais kokį pagaliuką parsivežame duomai išsikepti, — kaitai prisipažista tėvas.

— Pagaliuką. Sako, kad jūs aktinius vagiate.

Tėvas ir Jankus stovi ir tyli.

— Nu, rodyk, kur tai medžiai yr! — paliepė eiguiliui Jonavičius.

O Gadunas tuo metu, šautuvą parka-binęs ant kairiojo peties, vaikštinėja, tarsi tas reikalas jam nerūpėtų.

Eiguils pradeda verstį mūsų kieme su-krautus eglėšakius. Po Jankaus ir tėvo šakomis pasirodė nemažos krūvos storo-kių malkų.

— Jūs, gyvatės, vagiate pono mišką! Aš jums į turmą uždarysiu! — šaukė Jonavičius, purtydamas iškelta dešine ranka.

Aš pamaniau, kad Jonavičius nori tė-va užmušti, ir į ašaras.

Tėvas ir Jankus tyli. Jie juk gerai ži-nojo Jonavičiaus būdą, o čia dar buvo ir dvaro savininkas.

Atvėsęs Jonavičius įsakė viską nuvežti į dvarą. Kitą rytą tėvas ir Jankus anksti įsėmė po kelis plcnus pagaliukus, nuve-žė į dvarą ir sumetė prie malkų krūvos, kol dar Jonavičius nebuvo atsikėlęs. Bet Jonavičius ir nesiklausinėjęs, kiek malkų buvo atvežta.

(Bus daugiau)

Su lietuiviais pasulyje

KANDIDATAS PULITZER PREMIJAI

Čikagų simfoninis orkestras pristatė kompozitorių Julij Gaidelį gamdajai Amerikos Pulitzer premijai gauti.

ISTORINIAM RINKINIUI VIETOS NĖRA

Velionis Jonas Stonys, pasitraukdamas iš Lietuvos į Vakarais, atsigabeno 300 ra-diofone įrašytų plokštelių ir 380 magne-tofono juostelių. Tame rinkinyje įamžini-ti žymūs asmenys ir įvykiai, o taip pat 3 prezidentų, Vaižganto, Maironio balsai. Rinkinį iš J. Stonio įsigijo New Yorke gy-venęs C. Matuzas ir laiko savo namų rū-syje.

C. Matuzas norėtų, kad šią vertingą istorinę medžiagą perimtų kokia lietuviš-ka institucija, kuri išsaugotų atečiai. Bet atrodo, kad lietuvių organizacijos jos nemori. Kaip C. Matuzas pasakoja, tuo rinkiniu buvo susidomėjusi senoji VLIKO valdyba, o naujai išrinktoji visą pradinį susitarimą atšaukė.

LB REORGANIZATORIAI ŠVENTĖ JUBILIEJŲ

Nuo lietuvių bendruomenės atskilusi dalis lietuvių ir susiorganizavusi į popu-liariai vadinamus „reorgus“ 1979 m. ru-denį surengė savo 5 metų veiklos jubile-jų Čikagoje. Pagrindinę kalbą pasakė pianistas Vytautas Smetona, nesenai at-lankęs Londoną, o meninę programą atli-ko jo motina Birutė Smetonienė. Abu gy-vena Clevelande.

Be kita ko, „Pasaulio Lietuvis“ savo pranešimą apie tą minėjimą baigia šitaip: „Idomu pastebėti, kad pianistas V. Smetona, 1978 m. JAV LB kultūros tary-bos muzikos premijos laureatas, pasirodo, beęsas didelis reorganizatorių veiklos apologetas, karinis strategas ir nemekas valdomųjų raketų ekspertas. Jis susiri-nkusiems kalbėjo apie raketas ir JAV po-litiką. Anot V. Smetonos, JAV vyriausy-bė einanti iš vieno su komunistais, o pa-nagrinęs JAV politikos kūrėjas, ką jis, matyt, yra padaręs, esą galima pastebėti, kad jie visi nebetiki ir tolimesnį JAV kaip laisvo ir nepriklausomo krašto egzistavi-mą.“

N. SADŪNAITĖS LAISKAS TORONTO MOKYKLAI

1979 m. prieš Kalėdas Toronto Mairo-nio mokykla pasiuntė Sibiro kankinėlį Ni-jolęi Sadūnaitę pasveikinti atviruką, kurį pasirašė mokiniai ir mokytojai. Š.

Pramiegamos sukaktys

Skirpstas „Dirvoje“ rašo: „Kasmet pasitaiko viena kita svarbi kultūrinė sukaktis. Būna gera proga ne vien įprastom bendrybėm kartotis, bet konkrečių faktų atsiradus įspūdingiau visuomenę tautinėm vertybėm sudominti. Šiaip mūsų kultūrinė veikla greit pilkėja, grimzta į šabloną, nuobodžiu apsitrau-kia. Tačiau be centrinio savos kultūros variklio sukaktys dažnai praslenka tik lėkšteliais priešoškais, be rimtesnės įval-gos, be aukštesnio lygio paruošos. Gal tikslai Vilniaus universiteto sukaktis švie-siau sužibo ir plačiau aprėpė, nors irgi teko daugiau didžiulio vietovės, kai mažesnės apylinkės tenkinosi maža kuo, gal tik spaudos puslapių duokle. Bet ar spauda turi išvežti visą mūsų kultūrinio puoselėjimo našta? Jono Eliūto Šimtmets praėjo siauro-kai ir nebalansuotai, lyg iš bėdos ar pa-reigos pajudant. Be žinoviškai išdirbto plano, be kultūros vadovų reikiamos šal-kos. Visuomeninio išpūdžio ir nesuak-ties, nebuvo išryškinta mūsų literatūros klasi-kių reikšmė. Paskum dejuojam, kad sava knyga neperkama, kad grožinė raštija merdi. Antro klasiko, Krėvės, mirties suka-ktis ingi silpnai pajusta. O būdinga, kad kam nors imantis iniciatyvos, kiti telki-miai tik iš šalies stebi, neprisideda. Taip kokia specifinė ar regionalinė draugija surengia minėjimą, o kitiem nei šilta, nei šalta. Žinia, kas gi ten dės dabon, kaip bruzda koks Krakės klubas ar Dzūkų draugija, moterų sambūris ar studentų junginys. Betgi ar Krėvės klasika vien Merkinėi brangi? Panašiai pernai minėtas Vydūnas. Ge-rad, kad nepamirštasi visiškai, kad geru žodeliu šen ten prisimintas, bet ar to ga-na? Toks dvasios didžiūnas, nuostabi as-menybė, originalūs raštai! Mūsų suma-terialėjime — būtų tikras atgaivos šalti-nis mūsų apatijai gydyti. O anamet mo-kytojai viešai pasigedo: duokit jaunimui skaitinių apie mūsų žymūnus, apie dva-siškai kilnius, taurias asmenybes, kurios tikrai pavyzdžių sekti, kurios žavėtų ir trauktų į lietuvių! Todėl sukačkiai ver-ta buvo paruošti tinkama knyga, yra dar ir žmonių, kurie tai atliktų, ir pinigų ne-stokojam, tik nėra kas kultūros reikalus tinkamai globotų. O Vydūno dvasinis ty-rumas, jo išminties skaidra, jo tautinės idėjos gilus įprasminimas ne vienam jau-nuoliui atvertų gerio pasaulį ir vestų į šviesų idealizmą, kurio dabar taip trūk-s-tame.“

m. vasario pabaigoje jie gavo Nijolės ši-telį atskakymą:

„Mamo gerieji Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai, labai esu Jums dė-kinga už taip mielą Jūsų atsiųstą kalėdi-nį pasveikinimą, gražų atviruką ir bran-gius mano širdžiai Jūsų visų parašus. Iš visos širdies Jums visiems dėkoju už mei-lę! Gerasis Jėzus ir toliau tepadeda Jums visiems daryti žmonėms gera, juos mylė-ti ir visad būti laimingais!“

Lietuvių išmintis mums sako: — Jeigu nori būti laimingas, neik laimę kitiems, o tada ji paslaptinai grįžta mums pa-tiems.

Myliškime vieni kitus, myliškime arti-muosius, myliškime ir melskimės už tuos, kurie mums pikta daro, nes Meilė yra ga-lingesnė už neapykantą ir tik Meilė pro-šia ir padaro laimingą kiekvieną. Tapa-deda mums visiems Gerasis Dievas eiti per gyvenimą tik gera darant! — Jūsų se-sė Nijolė.

Prie laiško pridėjo ir savo nuotrauką su drauge ir kačiukais.

1975 m. N. Sadūnaitė buvo ištremta į Sibirą už spausdinimą ir platinimą „Lie-tuvos Katalikų Bežnyčios Kronikos“. Teismas ją nubaudė trejais metais pri-vestinio darbo ir trejais metais tremties. Pusė baumsės ji jau baigė, o antrą pusę atlieka dirbdama ligoninėje ir KGB pri-žiūrima. Jos dabartinis adresas: USSR, 663430 Krasnojarskij kr., Bgutchany. Partizanskaja 17-1, N. Sadūnaitė.

ŠIAURĖS ANGLIJOS LIETUVIŲ BIULETENIS NR. 40

Šįkart „Šiaurės Anglijos lietuvių biule-tenis“ dailiai paminėjo Kristijoną Done-laitį. Viršelius papuoštas dailiai atpieštu posto portretu, o vidų spausdinamas dau-giau kaip 4 puslapį M. B-nės straipsnis „Kristijono Donelaičio liudijimas“.

Kita medžiaga: vėlykinis vedamasis, te-siamas V. Zdanavičiaus straipsnis apie Klaipėdos kautynes, K. Vilkonis rašo apie labdarą, P. Severs atsiminimus apie pir-mąją sovietinę okupaciją. Apstu kronikos iš Skotijos ir Anglijos lietuvių gyvenimo, pranešimų, skelbimų, sveikinimų.

ZEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS ISTORIJA

Išleista prof. dr. Br. Povilaiciu paruoš-ta didelio formato, gražiai atspausdinta, gausiai iliustruota 164 psl. nepriklaus-o-mos Lietuvos Zemės Ūkio Akademijos is-torija.

INDISPENSABLE, INDISPENSABLE

Popiežius Jonas-Paulius II vasario 5 d. aplankė Vatikaną radiją Romoje ir lietu-vių skrylių jame, Vatikaną radijo lietuvių sky-kaus pranešėjas Kazys Lozoraitis tą jo apsilankymą perdavė į Lietuvą. Be kit-ko, jis papasakojo štai ką:

„Kai šv. Tėvas su dėmesiu žvelgė į ant sienos kabantį Lietuvos žemėlapi, jam bu-vo išreikštas senas Seinų lietuvių prašy-mas, kad būtų leistos šventos Mišios lie-tuvių kalba monumetalinėje lietuvių rankomis pastatytoje Seinų bazilikoje. Atrodė, kad popiežius Jonui-Pauliui II ge-rai žinoma lietuvių padėtis Senu

Skaitytojų laišakai

ATEINANČIO DBLS IR LNB SUVAŽIAVIMO UŽDAVINIAI

Per paskutinius keletą mėnesių ir dar anksčiau „Europos Lietuvyje“ buvo išspausdinta keletas straipsnių dėl mūsų organizacijų veiklos, centro organų metinių pranešimų ir suvažiavimų produktin-gumo. Taipogi nemažai buvo rašyta apie reikalingumą Lietuviai Namų-Sodybos vidurinėje Anglijoje. Deja, atrodo, kad centro organai mažai tekreipė dėmesio i mūsų pagėdavimus. Nors LN B-vės finansiniai metai baigėsi 1979. X. 31, tačiau Bendrovės metinis balansas mūsų pasiekė tik 4 savaites prieš suvažiavimą. Tas pats ir su Centro organų metinių pranešimu. Pono Centro Valdybos Pirmininko pranešimas buvo paskelbtas tik kovo 31 d., t.y. tik beveik 3 savaites prieš suvažiavimą. Tad kaipgi per tokį trumpą laiką i viską įsėgimisi ir kaip su savo mintimis su keliais tautiečiais pasidalyti? Ateinantį suvažiavimą turėtų įpareigoti Centro organus paskelbti savo pranešimus bei balansus 8 savaites prieš metinį suvažiavimą.

Ryšium su p. Pirmininko raginimu konkrečiai pasisakyti dėl Centro Valdybos nutarimo įsigyti Lietuviai Namus-Sodybą Vidurinėje Anglijoje, aš savo straipsnyje, išspausdintame „Europos Lietuvio“ 4 numeryje, iškliaulau eile klausimų, i kuriuos jis savo metiniame pranešime teikėsi atsakyti. Todėl ši kartą dėl laiko stokos aš nekomentuosiu LN B-vės balanso ir liūdnos finansinės padėties, bet apsiribosiu tik Vid. Anglijos namų reikalu.

Buvo įdomu skaityti p. Pirmininko pranešimą, o ypač jo argumentus, kad Lietuviai Namai Vid. Anglijoje yra reikalingi ir kad jie būtų labai naudingi ne tik apylinkės lietuvių veiklai pagyvinti, bet taipogi ir visai mūsų bendruomenei. Malonu konstatuoti, kad mudviejų nuomonės šiuo klausimu sutinka. Kai dėl pačios vietos, kur tie namai-sodyba būtų įkurta, aš būsiu konkretesnis ir pasiūlysiu Leamington Spa apylinkę. Turint galvoje, kad tuose namuose turėtų būti paskirta daugiau vietos mūsų pensininkams, ta vieta, kur yra ligoninės, klinikos ir t.t., labai tiktų. Nereikia pamiršti, kad mūsų pensininkų skaičius visą laiką auga, ir nemaža jų norėtų praleisti savo senatvę savųjų tampe. (Deja, i dabartinę Sadybą maža kas nori važiuoti).

Leamingtonas distancijų atžvilgiu taipogi yra geroje vietoje: nuo Coventry 9 mylios, nuo Birmingham 24 m., nuo Northamptono 29 m., nuo Nottinghamo 50 m. ir nuo Londono tik 89 m. Turint galvoje, kad, be salės ir kitų įstaigų, turėtų būti pakankamai vietos sutalpinti bent 20-30 pensininkų, namai negali būti maži. Kaip matyti iš dabartinės mūsų Sodybos apyskaitos, pajamos iš pensininkų sudaro didelę paramą Sodybai išsilaikyti. Dėl žemės sklypo didumo tai p. Pirmininko pasiūlymas pirkti 30 akrų būtų linksusas. Dabar žemės kaina yra labai aukšta, ir akras pardavimas už £2.000 ir daugiau. Tad išleisti £60.000 tik parkui

ar būtų logiška? Čia jau reikėtų rimčiau pagalvoti ir reikala giliau pastudijuoti. Taipogi dėl namų pirkimo finansavimo p. Pirmininkas, man atrodo, yra per didelis optimistas. Įdomu, ar jis turi kokių nors konkrečių duomenų, kad iš mūsų visuomenės būtų galima surinkti £130.000 namams pirkti. Aš labai tuo abejoju! Problema turi būti sprendžiama realistiškai, imant galvon praėties patyrmą ir ūkiškus samprotavimus. Aš labai abejoju, ar būtų galima įsigyti Vid. Anglijoje namus-sodybą nepardavus Headley Park sodybos.

Juk dabartinė Sodyba, p. Pirmininko žodžiais tariant, „pagal daugelio mūsų nuomonę lietuviųbei mažai tepasitarnauja ir ne visiems prieinama“ ir „kad ją parduavus galima būtų nupirkti panašią vietą Vid. Anglijoje ir dar liktų pinigų Lietuviai Namams (Londono) pagerinti“. Tad, turint galvoje minėtąją Centro Valdybos nuomonę, kyla klausimas, kodėl Centro Valdyba nesiūlo Sodybos parduoti, o sako, kad „Valdyba nėra pasiruošusi parduoti turimą turtą“. I šią klausimą Suvažiavimu atstovai turi gauti faktiškai pagrįstą atsakymą. Jeigu iš dabartinės Sodybos mes nebeturime pakankamos naudos, tai kam ji laikoma, kas ją dabar naudojasi? Gal pensininkai? Tačiau, kiek teko girdėti, jie Sodybos gyvenimu ir sąlygomis nėra patenktinti ir tikriausiai persikeltų i naują vietą Vid. Anglijoje. Nemanau, kad daug kas priešintųsi, jeigu Sekminių suvažiavimas būtų perkeltas i kitą vietą. Taipogi vargu ar priešintųsi skaitytojai. Tad kam gi tokį brangų turtą laikyti ir turėti tiek maža iš jo naudos? Žinoma, būtų kita kalba, jeigu Sodyba ekonomiškai gerai verstųsi ir duotų gerą pelną. Tačiau neatšivėlgiant i didesius sumas, kurios prieš kelėtą metų buvo išleistos Sodybai pagerinti, finansinė padėtis ne kiek nepagerėjo. Jeigu įmsime dėmesį infliaciją ir kritusią pinigų vertę, tai Sodybos apyvartos pelnas praėjusiais metais buvo beveik toks pat kaip 1970 m. (1970 — £1.920, 1979 m. — £12.783). Taip pat reikia nepamiršti, kad didelę pajamų dalį sudaro iš pensininkų gaunamas mokestis. Girdėjau, kad dabar kiekvienas pensininkas už nuomą ir maistą sumoka Sodybai kas savaitę daugiau kaip po £40, t.y. 11 pensininkų sumoka £22.880 per metus. Be pajamų iš pensininkų, Sodyba praėjusiais metais būtų turėjusi nuostolį. (Pasiūlyčiau i Lietuviai Namų Londone apyskaitą). Jeigu per paskutinius 10 metų, neatšivėlgiant i idėtajį kapitalą ir visokių pranašavimus, Sodyba jokių pažangos nepadarė, tad kas bus dar po 10 metų? Kaip tada Sodyba tvarkysis ir versis?

Dabar, kaip p. Pirmininkas sako, būtų galima gauti už Sodybą gerą kainą (gal daugiau kaip £200.000) ir už tuos pinigus būtų galima įsigyti Vid. Anglijoje naują sodybą-namų, kuriais naudotųsi didesnė dalis mūsų visuomenės, o ypač dar, kad ten būtų galima priglauti didesnę skaičių mūsų pensininkų, kurių likti varovai, dabar atlikdavo masę.

Iš šalies žiūrint, vaizdas gyvulių, atbulų einančių i mirtį, buvo nepataisomai juokingas.

Sitokia kaisulių eiseną jaudino miesto gyventojus, priminė jiems tragišką ir komišką gyvenimo pusę ir kėlė kažką panašaus i grožio pajutimą (psl. 157).

Pagalvoję apie sovietinio gyvenimo tikrovę, apie tenykštį progreso supratimą ir apie tragiškąs reišmo nusikaltimus, pajusime visą užslėptą ironiją, visą sudėtingumą šioje trumpoje ištraukoje.

Moralinė tikrovė yra i Juozo Apučio dėmesio centre. Tačiau ji neišsivysto iš sudėtingos, intelektualiniai kontrastais ir ironija žaidžiančios kalbos, o greičiau užplūsta žmogų kaip savotiškas dvasios stovis, labiausiai panašus i liūdesį, persunktą tiesos praregėjimo. Tos liūdnos tiesos atplūdyje regimoji tikrovė, kasdieninė jausmų ir minčių eiga įgyja tartum fantastinį atspalvį, išreikštą subtiliais žodžio ir skėinio nuansais, kažkaip neužčia įgyjančiais labai savitą Apučio žodinio pasaulio logiką. Štai momentas iš apysakos „Horizonte bėga šėnai“ to paties vardo rinkiny (1970):

Žiūrėdamas tenai, už horizonto, Gvil-dys pajuto liūdesį, koksai pasitaiko ne taip dažnai gyvenime, — tokį liūdesį, kai tau atrodo, kad esi svieto laikrodžio, ir ne toks, kurį prisuka, o toks, nuo kurio viskas priklauso, tu epinduliuoji šviesas ir spalvas, girdai upės gyvulių ir žmones, kraunai paukščių lizdus ir saugai nuo vanagų plikus jų mažylis; tu tvarkai protingiausias dalykus, ir, jei tavęs nebūtų, suklauptų viskas ant kelių — ir gyvi ir negyvi daiktai, ir ak, viešpatie, viešpatie! — pajunti, kad viena-kart tavęs nebebus. Taip ateina didysis skausmas ir ilgesys, nes suvoki esąs deivą, kuris žino, jog turės numirti (psl. 87-88).

sudėtais pinigais mes turime visą dabartinį turtą. Perkėlus iš Headley Park visus baldus ir kitus dalykus ir t.t. (taip pat gal ir Sodybos vadovybę), mes nepanaikintume Lietuviai Sodybos Anglijoje, tik perkeltume ją i geresnę, patogesnę vietą Vid. Anglijoje.

Manytiau, kad ateinantį suvažiavimą, rimtai apsvarstęs šį reikalą, turėtų nutarti, kad artimiausiu laiku Headley Park turimasis turtas (be baldų etc.) būtų parduotas ir kad panaši vieta būtų įsigyta Vid. Anglijoje. Tam reikalui turėtų būti sudaryta greta Centro organų trijų asmenų komisija (toje srityje nusimanančių žmonių), kuri padėtų centro organams tą projektą įvykdyti.

P. B. Varkala

NERA SPAUDOS ATSTOVŲ

Manau, kad DBLS Centro Valdybos pareiga būtų pasirūpinti paskirti ką nors, kas galėtų ar turėtų atstovauti spaudai ir knygosms parsigabinti iš užjūrio — Kanados, Amerikos, Australijos. Kol tuo rūpinosi B.B. Daunorai ir V. Ignaitis, tai šis reikalas riedėjo, kaip gerai patepti ratai. Tokie atstovai labai reikalingi, nes persiuntimas pinigų i užjūrį sudaro nemaža kėblumų ir bereikalingų išlaidų.

Su „Tėviškės Žiburiais“ man padeda S. Kasparas. Mano padėka jam, bet mano žmona žvalgosi, kaip atsilųginti už žurnalą „Moters“ arba „Dirvą“, nes B. Daunorienė pranešė, kad daugiau tokių tarpininkavimų nebepasitarnaus.

„E.L.“ paskelbta, kad Bradforde yra savanoris spaudos platinimo atstovas. Labai puiku ir malonu, tik nežinia, kaip plačiai jis aptarnaus. Be to, vieno atstovo lyg ir būtų mažoka.

Gal DBLS suvažiavime galėtų būti išspręstas šis svarbus knygneščių klausimas. Tokie atstovai turėtų C. V-bos įgaliojimus, kad tikrai tam svarbiam darbu tinkami.

V. Andr.

DU GALVOSŪKIAI

I. Apsidžiaugiau, kad S. Kasparas pamatė, kaip Pasaulio Lietuviai Bendruomenės štabas nesutinka su VLKIO komitetu. O juk jų norai, tikslai, uždaviniai ir darbai, kad būtų nublokšti Tėvynės pančiai, yra visiškai tie patys.

Gal pagalau Stasys supras ir patikės mano seniai jam aiškinama tiesa, kad D. Britanijos Lietuviai Sąjungos ir besimaitinančios Anglijoje Lietuviai Bendruomenės norai, tikslai, uždaviniai ir Lietuviai galėtų darbai yra absoliučiai tokie patys. Ironija dar ir ta, kad kartais patys žmonės, vykstantieji tuos pačius uždavinius, priklauso abiem tuos pačius įstatus turinčioms organizacijoms. O dar geresnė išlaida, kai abiejų tik skirtingus pavadinimus turinčių skylių pirmininkas yra tas pats žmogus.

D. Britanijos Lietuviai Sąjunga yra nepartinė organizacija, jungianti visus Anglijos lietuvius. Kas nesidrovi vadinti save Lietuviai, automatiškai priklauso tai S-gai. Kadangi DBLS yra Pasaulio Lietuviai B-vės narys, tai kuriems kėpsams dar turi maišytis ir klaidinti žmones antra lietuvių bendruomenė? Rodeijios klausimas, atrodo, greičiau buvo išspręstas negu ši

žmogaus troba vieškelio vingy, po ilgo griežlės giedojimo — rytmetinių gėlių spalva ir švelniai pučiantis vėjas (psl. 265).

Kad garsuose kažkas matoma, tai metafora, bet po to ji išsipildo tikruose reginiuose, apčiuopiamuose dalykuose, sudarant tarp vaizdo ir daikto gilų dvasinį ryšį.

Atvirkščia transformacijos priemonė yra grynai materialaus pasaulio pavertimas simboliniu per tiesioginį, interpretuojantį autoriaus žodį. Apsakyme „Duonos valgytojai“ gale skaitome:

Jie pajma po rieklę ir artina prie veido, traukdami giliai i save visaaipamantį duonos kvapą. Saldiriaugūstis skonis surenka burnoj seilės, jie nuaplaua jas pėnu. Duona — tai sūnai, dirvos, arklų žvangimas, geležies žvangėjimas kalvėje, apšarmoję rastų vežimai iš miško, noras ilgai ir teisingai gyventi; pienas — jų dukterys, iltvartai, švarus rankšluostis pas šilnį, baltas laukiantis veidas už kreivo stiklo, troškimas gražiai ir ramiai numirti (psl. 257).

Visoje šioje ištraukoje aiškiai jaučiamas gyvenimo „modelis“ — senovinis, visatmoniškas, asmeniškias vertybių pergynimo būdas, kurio akivaizdoje mark-sistinių inteligentų sugalvotos sistemos nieko nereikšia. Per graunaukiškas transformacijas tiek metraunius įvaizdžių pasaulis, tiek konkretusis, kasdieniniam gyvenime mums mažai ką sakantis, pasidaro abu vienuo dar tikslmingi. Jie abu susilieja i vieną moralinį turinį.

Susumuojant, galima sakyti, kad pastarasis lietuvių prozos dešimtmetis Lietuvoje sudaro vaizdą lyg surinkti bundančios, su sovietinio rūbo varžtais bekovojančios kūrybinės dvasios, kaip Michelangelo skulptūroje. Ši kova, šis budimas tikrai nesibaigęs, nors per daug optimistiškai kalbėti baugu, nes pastaruoju metu neostalinizmo reakcija žymiai sustiprėjo kultūroje ir mene, ir rašytojams darosi vis sunkiau būti tikrais kalbančiais žmonėmis, o ne režimo garsiakalbiais.

(Pabaiga)

LIETUVOJE

LIETUVOS GRAFIKŲ PARODA VARSUVOJE

Varšuvoje buvo surengta 12 lietuvių grafikų paroda Vilniaus universiteto 400 metų jubiliejui paminėti. Parodoje buvo išstatyta 69 darbai.

Parodoje išstatytos ir knygos „Lietuvos TSR istorija“, „Vilniaus universite-

mūsų juokinga painiava.

II. Ir vėl užgirdamas kai kuriuos B-mės pasisakymus dėl esamos ir būsimos Sodybos(deja, ji dėl Sodybos nėra sakišis; tur būt, šio laiško autorius turi galvoje O. Ramonienės pasisakymus, Red.), turiu pastebėti, kad Anglijoje, kur mūsų taip maža ir esame labai pasidide, reikės taikyti kitus metodus. Gražu būtų, kad visos Sodybos išeivijoje būtų grynai lietuviškos. Deja, kas įmanoma Čikagoje, negalima čia. Tačiau ir Čikagos lietuvių klubuose girdėsimės kitataučių kalbas. Nesutinku, kad tarnautojų personalas, išskiriant administracinį aparatą, būtų tik lietuviai.

Mums nuolatos ir teisingai patariama ieškoti draugų tarp kitataučių, nes gali būti, kad tokie draugai bus labai reikalingi. Už tai esu šalininkas, kad nebūtume pasislėpę Sodybose, kaip klate, vien tik lietuviai. Steikime daugiau Sodybų. Tai bus mūsų švyturiai. Anglijoje karčiamos kas šimtas jardų, ir jos visos puikiai išsi-verčia. Mums tik reikia Sodyboms tinkamų vedėjų, o Sodybų tegu būna kaip senovėje Lietuvos pakelėse karčiamų. O juk ir pakelių karčiamos atliko svarbų uždavinį. Tai būdavo vieta slapty suėgų ir ryšys knygneščių laikais ir t.t. Tokių Sodybų švyturijų jau turime nemažai: Lietuviai Namai, Headley Park, Bradforde ir Mančesterio klubai, kurie atlieka puikų lietuviškos reklamos darbą, ir per juos mes save skelbiame. Taigi jei ir dar atsirastų kur pakelėje naujas švyturys-Sodyba, tai ir vėl būtų nauja oazė, kur užklydę amerikiečiai, vokiečiai ar angliai būtų supažindinami, kas tie lietuviai yra, kodėl jie čia yra ir ko jie teisėtai stengiasi siekti. Tam reikaltų nebūtina, kad kelneriai ir lokajai būtų išmaitinai lietuviai.

Tegu bus tik administracinis personalas gerų patyrusių lietuvių rankose, tai toks švyturys jau neš tiek naudos, kiek i esamoji Sodyba. Padėti tokioms Sodyboms ypatingų iškilnių progą, kai reikia parodyti svetimiesiems mūsų tautinį meną ir charakterį, turime pakankamai grupių ir meno asmenybių, kurie būtų ypač naudingi. Štai Senkuvienės ir Jurienės šokių grupė, Černiaus choras, nauja meno grupė, mano bičiulis J. Bardzilausko grupė ir dar kiti vienetai. Taigi steigime naujus švyturius ir garsinkime mūsų vardą ir mūsų svarbų reikalą — laisvės atgavimą. Reklama — propaganda yra labai reikalingas įrankis tautos kovoje dėl laisvės.

V. Andruskevičius

to istorija“ ir meniniai albumai „Lietuvių grafika 1971-1974“ ir „Lietuvos TSR dailė“.

LIETUVOJE KOVO MĖNUO BUVO ŠALTAS

Pabaltijio kraštuose, kaip rašo „Tiesa“, kovo mėnuo buvo šaltesnis už vidutinį.

GAUSYBĖ ORDINŲ DIRBANTIEMS ŽEMĖ

Lietuvos apauda skelbia pavardes žemdirbių, kurie buvo apdovanoti Sov. Sąjungos ordiniais ir medaliais už gerą darbą kolūkiuose.

3 kolūkiečiai — T. J. Andriuskevičius, K. Anusauskas ir A. V. Petkevičius — apdovanoti Lenino ordiniais.

Spalio revoliucijos ordinus gavo 4, darbo raudonosios vėliavos — 29, tautų draugystės — 1, garbės ženklų — 59, darbo šlovės III laipsnio ordinus — 54, už darbo šaunumą — 68, už pasižymėjimą darbe — 81.

3 GIRTĖ SVAINIAI IR BRIEDĖ

3 įkaušę svainiai iš Vilniaus apylinkių, susėdę i traktorius „Beloruso“ kabina, su nelegaliai laikomu „dvivamzdžiu“ šautuvu nutarė pamedžioti.

Dienai brėkstant, nusidanginę i Purniškių kaimą. Jie žinojo, kad ten vis tuo pačiu metu briedė pereina per kaimą iš vieno miškelio i kitą. Patykoję keliais šūviais mintinai sužalojo briedę. „Tiesa“ rašo, kad atskubėję kaimo gyventojai juos užsipaolė šaukdami: „Ką darote, niekšai, atsakykite“.

Svainčiai, palikę žvėrį, sulindo i „Belorusą“ ir nuburzėjo per lauką, bet gerokai sutemus grįžo, viliojami šviežios mėsos. O čia juos vėl pasitiko pikti kaimo gyventojai.

Po poros dienų svainiai rašę pasiauklinimus gamtos apsaugos inspekcijai, tvirtindami, „jog briedė norėjė tik pabaidyti. Bet išsisukti nepavyko...“

STUDIJOS APIE JONĄ BILIŪNĄ MOKSLE IR KRITIKOJE

A. Parašėlikas sudarė knygą „Jonas Biliūnas literatūros moksle ir kritikoje“.

Joje sudėti studijiniai darbai, tyrinėjimai ar jų ištraukos iš V. Kapsuko, K. Ambroso, V. Aurylos, V. Kubiliaus, M. Lukšienės, A. Sprindžio, A. Zalatoriaus, I. Žekaitės straipsnių ar pranešimų. „Literatūra ir menas“ rašo, kad didelę dalį knygos sudaro medžiaga, susijusi su rašytojo 100 metų gimimo metinių minėjimu: J. Baltušio, K. Korsako, R. Maliukevičiaus, T. Mikėliūnaitės, M. Sluckio, J. Stonio, P. Veljatagos straipsniai.

DVIKOVA SU VILKU

Kupiškio rajono „Šviesos“ kolūkio mechanizatorius Povilas Avilius, gyvenantis Subačiaus miestelyje, po dramos rėfelo repeticijos ėjo namo. Buvo jau tamsu ir smarkiai pūstė.

Belikus visai netoli namų, užpalkalyje išgirdo kažką selinant. Atsisėrė — ogi vilkas... Iš netikėtumo P. Avilius žengtelėjo atgal. Tuo momentu vilkas metėsi ant jo, aštrūs dantys įsmigo i veidą. Nuo veido vilką atstūmė, tačiau šis įsikibo i kojas. Sukaupęs visas jėgas, kartu su vilku nusirito nuo kelio i griovį. Matydamas, kad žvėries vis tiek neįveiks, ėmė šauktis pagalbos.

Išgirdęs nelaimės šauksmą, pirmasis i pagalbą atbėgo pensininkas Stasys Survila. Su žarstekliu rankose atlėkė ir kolūkietė Elvyra Paulauskienė. Tačiau S. Survila jau buvo užtvatinęs vilką, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo pasitęsęs.

Kaimynystėje gyvenantis Jonas Malinauskas su savo „žiguliais“ P. Avilių tuoj pat nuvežė i Kupiškio centrinę ligoninę. Čia chirurgas Zigmas Katauskas daugiau kaip keturias valandas kovavo už vilko sužaloto žmogaus gyvybę.

A. Orintas (iš „Valstiečių laikraštis“)

ATOMINĖ JĖGAINĖ LIETUVOJE

Iš Lietuvos i Vakarus su šeima atvykęs auksakalys-mėnininkas Paulius Lukas-Lantukas pasikalbėjime su „Tėviškės Žiburių“ korespondentu, tarp kitko, papasakojo ir apie atominę jėgainę Vilniaus krašte:

„Brolieki“ ryšiai su Rusija dar sustiprėjo, pradėjus statyti Ignalinos atominę elektrinę. Tam darbai atvežė kelis tūkstančius amnestuotų tarybinių reidivistų. Eina kalbos, kad nė vėna Baltijos respublika nesinaudos tuo elektrinės energija, viskas bus eksportuojama i užsienį, o mums teks padidėjęs radioaktyvumas ir padaugėjęs išsėmimų skaičius. Įvykus nelaimėi, didelė teritorija taptų gyveninama. Ar nepermaža Lietuva tokiems eksperimentams?

Būsimoji elektrinė apie 100 km nuo Vilniaus — štai kaip greit ir originaliai gali išsprendi sena Vilniaus krašto problema. Lietuvos inteligentija, siuntusi peticiją i Maskvą, gavo patarimą i valstybinius reikalus nesikišti“.

DONELAICIO „METŲ“ KANTATA

Rytų Vokietijos kompozitorius Rainer Kunad sukūrė Donelaicio „Metų“ kantatą. Jai atlikti reikalinga solisto, vaikų choro, vargonų ir orkestro.

Prof. R. Šilbajoris

Naujieji romanai Lietuvoje

ZVILGSNIS I PROZOS DEŠIMTETI LIETUVOJ: 1968-1978

(Paskaita, skaityta Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitėje, kuri vyko 1979 m. liepos 20-27 d. d. Louvain — la Neuve, Belgijoje)

Šiuo moraliniu požiūriu Juozo Grušo proza lygiai taip pat iš esmės skiriasi nuo bet koks rūšoto ideologinio modelio. Gal lengviausia prie Grušo prieiti klausimu: kas mene yra tikrovė? Socialistinio realizmo tikrovė yra sovietikos apspėsta gerovė — tai, kas socializme tipiška, nors to daikto dar ir visai nebūti, bet jis turės kadai nors būti pagal sąvaimę veikiančius istorijos dėsnius. Grušui truputį kitaip. Jo apsakymų rinkiny „Rūstybės šviesa“ (1969) tikrovė yra tai, kas turi moralinę vertę visatmoniškoji dvasinė plotmė, o fantazija, arba melas, — tai, kas jos neturi. „Fantazija“ čia reikčia suprasti tiesiogiai: pasirodo veikėjai ir įvykiai, kurie priklauso tartum visiškai neįmanomam pasauliui, pasakai, arba kurie įsibrauna i normalią būties eigą, visiškai sujaudkami jos įprastinį dėsmingumą, ir kiekvieno atveju tas „gamtos įstatymų sugriovimas“ iš tiesų vaizduoja moralinių žmogaus vertybių atsizadėjimą arba išdavimą. Aišku, kad tokioje plotmėje rašant reikia labai subtilios, daugiaplanės kalbos, slepiančios savyje įvairiausias minties, emocinio patoso ir ironijos galimybes. Štai pavyzdys iš apysakos „Dvi paradoksinės novelės apie švarą“. Ten labai realistiškai aprašytam miestelyje yra varomos i skerdyklą kiaulės.

Kai kurios iš jų, pagautos siaubo ar mums nesuprantamos gyvuliškos vilties, iškrautos iš vagonų šokdavo bėgti, puldavo ne ten, kur jos varomos; ir taip jas, besiveržiančias i priešingą pusę, pagaudavo gyva srovė ir abulas nutempdavo i skerdyklą. Funkcijas, kurių negalėjo at-

EUROPOS LIETUVIS

LITHUANIAN WEEKLY
Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd.
2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.
Tel. 01-727 2470
Registered as a Newspaper at the Post Office.
Laidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė.
Prenumeratos kaina metams 12,50 svarų, pusei metų 7 sv. (kitų kraštų prenumeratoriai moka pagal Britanijos svoro kursą).

Vienoj skiltį įdėto skelbimo kaina 5,00 sv. už colį. Didėsni skelbimai atitinkamai brangiau.
Už laikraštyje kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesilima atsakomybės.
Redaguojama redakcinis kolektyvas.
Redakcija rankraščių taisyti ir trumpina savo nuožiūra.
Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto dėl to nesusitarė, negrąžinami.
Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne būtinai redakcijos ar leidėjo nuomonę.

Kronika

AUKOS SPAUDAI

Spaudai paremti aukėjo po 5 svarus J. Tarulis, A. Baronas, J. Kvietkauskas ir Ild. Meilus, 2,50 sv. J. Bardzil, 2 sv. L. Kauraitis, 1,50 sv. A. Buzas.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

p. X, Birmingham — 20 svarų, J. Kvietkauskas — 5 sv.
Nuosirdžiai dėkoja
TFA D. Britanijoje

TAUTINIAM PARAMOS FONDUI

A. Garbauskas iš Nottinghamo paaukavo 10 sv.
Tautinis Paramos Fondas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS — VASARIO 16 D. 1980 M. MINĖJIMO RENGIMO KOMITETO FINANSINĖ APYSKAITA

PAJAMOS:

Iš visos pajamų — 1012,66
Iš viso pajamų — 1012,66

ISLAIDOS:

Maistas £55,46
Gėrės £8,00
Pianino nuoma £51,75
Seno pianino remontas £8,00
Telefonas solistės atvykimo reikavimas £10,00

Pasamdymas pianistės £25,00
Solistės kelionė į Skotiją ir atgal £56,60
Maistas kelionėje £7,30
Solistės pragyvenimas Londone £70,00
Bilietas į operą £12,00

Honoraras už du koncertus Skotijoje ir du pasirodymus Londone £80,00
Programos atspausdinimas £12,00

Iš viso išlaidų £396,11

Visos pajamos iš Vasario 16 d. minėjimo yra skiriamos Tautos Fondui.

Viršuje pažymėtas išlaidas apmoka DBL Sąjunga.

VASARIO 16 D. RENGIMO KOMITETAS

Londonas

SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO METINIS SUSIRINKIMAS

Sporto ir Socialinio klubo metinis susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 25 d., klubo salėje, 345A Victoria Park Road, London E9. Pradžia 7.30 val.
Klubo nariai kviečiami dalyvauti.

Boltonas

BALTIJOS TAUTŲ VAKARAS

Pirmasis meseniai įkurto Boltono Baltijos tautų komiteto veiklos žygis yra rengiamas Baltijos tautų vakaras, kurio programai yra planuojamos koncertas ir šokiai. Tikimasi, kad koncerte visos trys Baltijos tautos bus atstovaujamos. Po koncerto bus šokiai, kuriems gros geras orkestras.

Baltijos tautų vakaras įvyks gegužės 3 d., 6.30 val. vak., ukrainiečių salėje, 99 Castle Street, Bolton. Bilietas kainuoja £1,50.

Visi lietuviai, arti ir toli gyvenantieji, maloniai prašomi dalyvauti šiame Baltijos tautų vakare.

Rochdale

PRANESIMAS APIE SUVAŽIAVIMĄ

Gegužės 3 d., šeštadienį, 7 val. vakare, ukrainiečių klube (80 Molesworth St.)

Maloniai prašome atsilankyti!

„DAINAVOS“

Pavasario balių

kuris įvyks gegužės 10 d. Lietuvių Namuose, 2 Ladbroke Gdns., London W11.
Veiks turtingas bufetas, gausi loterija, gros švelni muzika.

Staliukus užsisakyti iš anksto tel. 727 2470.

Iki greito pasimatymo.
Londono E.M. „Dainavos“ Sambūris

kaitės dainų koncerto filmą, prisimindami šaunų Vasario 16 d. minėjimą. Kas tame minėjime nedalyvavo, turėjo gerą progą pasigėrėti estradinėmis lietuviškomis dainomis ir mūsų vyrų sekseto įsijautu dainavimu. Po to į susirinkusius prabilo klubo p.j.m. V. Gurevičius, priminęs gražius Velykų papročius — meniška išmargintus margučius, kurių ir šiais metais sunėšė svetelė. Palinkėjęs geros nuotaikos, pakvietė visus prie staliukų pasistiprinti šeiminingų parengtais patiekalais. Tuo tarpu pakviesta komisija — kun. J. Kuzmickis, K. Micutienė ir K. Steponavičius — apžiūrėjo gražiai išmargintus margučius ir paskelbė marginimo laimėtojus: A. Galbuogienė, Brazdeikienė ir mažuosius — Jonuką, Onutę Voicekauskus ir Klarą Micutaitę, kuriems klubo valdyba paskyrė pinigines premijas. Vairžytynių metu už margučius gauta £3,60. Svečiams prisidėjus, £5 buvo paskirta skautų reikalams.

Vaišindamiesi klubo parūpintais patiekalais, iš plačių apylinkių susirinkę svetelėi draugiškai pasikalbėjo ir pasidžiaugė klubo valdybos pastangomis burti ne tik vyresnius, bet ir jaunuosius, kuriems vakare buvo surengtas pasilinksminimas. Malonu, kad tie, kuriems rūpi lietuviška veikla ir nuosirdžių ryšių stiprinimas, gražiai parėmė klubo valdybos iniciatyvą. Tą dieną nebuvo vienų, — vis jautėsi lietuviškos šeimos nariais.

Švedija

TARPTAUTINĖS RANKINIO VARŽYBOS, KURIOSE DALYVAVO IR LIETUVAITĖS

Kovo 28-30 dienomis Švedijoje, Stockholme ir Vaesterose miestuose, vyko tarptautinės moterų rankinio (handball'o) varžybos, kuriose dalyvavo keturių kraštų rinktinės. Pirmą vietą užėmė Sovietų Sąjungos rinktinė, antrą — Rytų Vokietijos, trečią — Švedijos, o paskutinę — Danijos rinktinė.

Sovietų rinktinėje buvo ir dvi lietuvaitės: Kauno „Žalgirio“ moterų komandos kapitonė Aldona Nemėnienė ir Vilniaus komandos žaidėja Sigita Strečen, jos įsivie-dė nemažą įvairių.

Deja, švedų gausiai publikai nebuvo jauku rungtynių metu kausytis sovietų rinktinės trenerio — vadovo garsų šūkavimui ant SSSR žaidėjų, jo nuomone, dėl kai kurių daromųjų klaidų. Anot švedų sporto žurnalisto, „tik penkios sovietų žaidėjos (be vartininkės) rungtyniavo, kai tuo tarpu šeštoji pakaitomis buvo beveik nuolat užimta klausydamosi barimų savo trenerio, stovinčio prie aikštelės linijos salėje...“ Girdi, „tas karštakošis ledo nuodų strėlės net ir savo žmonai (33 m.), vienai geriausių rinktinės žaidėjų.“ Nesunku suprasti, kad tokio atmosferos, dargi tarptautinių varžybų metu, nebuvo smagu sovietų rinktinės mergiotėms rungtyniauti. Bet, tur būt, jos jau yra pripratusios prie tokio savo trenerio „stiliaus“ ir jo šūkavimų perdaug giliai sau į galvą neėmė: jos kovoję tyliai, ryžtingai ir laimėjo visas rungtynes.

Šita sovietų rinktinė, pagal dar negalutinį planą, vyksia rugpjūčio mėn. eilei rankinio rungtynių ir Vakarų Vokietijon.

Vokietija

BUS REMONTUOJAMAS BERNIUKŲ BENDRABUTIS

Vasario 16 gimnazijos berniukai gyvena senoje Rennhofs pilyje, kuri būtinai reikalinga didelį remontą. Šiuo metu vyksta derysos su vokiečių valdžios įstaugomis dėl paramos, kuri, atrodo, bus gauta ir netrukus bus galima pradėti taisymo darbus. Bus uždengtas naujas stogas, įdėti nauji langai, radiatoriai, grindys, durys, dušai, įvestas šiluminis šaltas vanduo į kambarius. Bus pataisytas balkonas, pilis išstinkuota iš lauko ir vidaus ir t. t. Teliks seni tik mūrai.

VELYKŲ ŠVENTĖS LUEBECKE

Pirmąją Velykų dieną dekanas kun. Vaclovas Šarka atlaikė iškilmingas sv. Mišias gausiai suėjusiems lietuviams, vokiečiams ir dalinai lenkams (lenkams tuo laikui vyko ekstra pamaldos, kurias pravedė lenkų kunigas ir kitose bažnyčioje) švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje (Kloptoje). Pamokslą kunigas pasakė lietuviškai, o vokiečiai ir lenkiškai tik pasveikino. Per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės iš kun. V. Šarkos specialiai atspausdintų velykinių giesmių lapelių.

Po pamaldų lietuviai ir svečiai, kaip dr. Aldona su savo vyru Helmutu ir vaikais Petrikai, atvykę net iš Kiolio, maloni šeima Alfredas ir Loreta Sarakai, atvykę iš Hamburgo, bei nemažas būrelis vietinių lietuvių susirinko į užsieniečiams skirtas patalpas atšvesti Velykų švenčių. Lietuvių parapijos šeiminingė Stefanija Stungurienė jau iš ankstyvo ryto skoningai paruošė stalus, VLB Luebecko apylinkės valdybos pirmininkas Pranas Kotkis pasveikino susirinkusiuosius, kun. V. Šarka sukalbėjo maldą ir palaimino stalą vaises. Po tam prasidėjo margučių daužymas, kurių ne tik kad kun. V. Šarka buvo užtektinai atvežęs, bet ir Luebecko

Skotijos lietuviai Londone

Seniai lauktas Skotijos lietuvių apsilankymas Londone įvyko atvelykyje, balandžio 12-13 dienomis, ir atnešė daug gražių momentų, kurie pasiliks mums amžinai ir suteiks stiprų pagrindą ateities tų dvejų lietuviškų kolonijų bendrai veiklai.

DBLS Centro Valdybos tikslas ir buvo suteikti progą svečiams ir vietiniams lietuviams pabendrauti ir arčiau susipažinti, o taip pat pasiklausyti jau seniai giedamo šv. Cecilijos choro, kuriam, kaip žinome, šv. Tėvas yra suteikęs ypatingą palaiminimą už nenuilstamą darbą Bažnyčiai ir už pasiaukojimą lietuviškai giesmei ir dainai.

Savo ilgą kelionę svečiai pradėjo penktadienio naktį ir šeštadienį 9 val. ryto jau buvo Lietuvių Namuose Londone, kur juos pasitiko namų vedėjas K. Makūnas ir DBLS CV pirmininkas J. Alkis. Ten jie turėjo progą atsigaivinti ir susipažinti su Namų gyventojais. Pavargę pietus, jie vyko į parapijos klubą rytų Londone ir ruošėsi koncertui, kuris įvyko tą patį vakarą klubo salėje.

Salė buvo pilna ne tik arčiau gyvenančių, bet ir iš toliau atvykusių lietuvių, tarp jų buvo matyti daug buvusių ir esamų Londono lietuvių veikėjų ir organizacijų atstovų. Malonu buvo matyti ir Lietuvos Atstovą V. Balicką su poniu. Visi nekantriai laukė choro, kuris savo pasirodymu ir pradėjo šį malonų susipažinimo vakarą. DBLS pirmininkas J. Alkis atidarymo žodyje sveikino svečius ir susirinkusius klausytojus.

Programoje choras atliko vienuoliką dainų. Vyrų ir moterų padainavo: Čia kraštas liūdnas, Augau aš, Lietuva, Tėvynė Lietuva, Kur bėga šėsupė, Gimtinė šalis, Į naują žygį ir Kur giria žaliuoja. Po to vyrai atliko Pilki keleliai dunda, Gimtinės dangus ir Raudona rožė.

Aiščiai buvo jaučiamas visų choristų didelis drausmingumas, darnus balsų suderinimas ir paties chorvedžio P. Dzido-liko sumanus balsų valdymas ir dainų pristatymas publikai. Nors choras balsų skaičiumi nėra didelis, bet nejučiomis užbūrė klausytojus, ir ne vienam nuriedėjo pilna jausmų ašara, o plojimui nebuvo galo.

Po koncerto susirinkusius sveikino sve-

lietuviai nemažai atsinešę. Vaisių metu griežė lietuviška muzika iš plokštelių, o jos mechaninis tvarkytojas buvo Horstas Simonas. Taip pat buvo pagiedota nemažai gražių velykinių giesmių ir padainuota dainų, o per jas malonūs širdies prisiminimai atgaivino jausmus, kaip kitais karta ir šventėje taip švėsdavome. Vaisės užtruko iki 16.00 val. po pietų.

Velykų švenčių orai šiaurės Vokietijoje buvo gražūs ir saulėti, bet nešilti. Šių metų pavasaris yra čia pavėlavęs visu mėnesiu, gamta dar neatrodo pavasariškai.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Suvažiavimas kviečiamas balandžio 30 gegužės 4 d. d. Diebure, Bischof-Ketteler-Haus, Konviktsweg 23. Suvažiavima balandžio 30 d. vakare, pradžia gegužės 1 d. rytą. Pabaiga — gegužės 4 d. per pietus.

Paskaitininkai: dr. A. Maceina, dr. K. J. Čeginskas, prel. dr. L. Tulaba, kun. A. Rubikas. Jaunimo simpoziumo moderatorius A. Smiltas, referantai: Ed. Dresleris, Reg. Zavaickaitė, Kest. Ivinskis ir Daina Kamantaitė. Religinės koncertas. Muzikinė meditacija (V. Hermanaitė).

Kaina: 23-25 DM už kambarį ir maistą vienai dienai. Registracija iki balandžio 20 d. šiuo adresu: Peter A. Bernatonis, Minnefeld 34 6110 Dieburg.

RENGINIAI ANNABERGE

Gegužės 1-4 d. d. bus jaunimo bei šeimų suvažiavimas, gegužės 16-18 d. d. baltiečių studentų bei akademikų suvažiavimas, gegužės 30-birželio 1 d. d. Lietuvių moterų klubų feder. suvažiavimas.

Šveicarija

LILIJĄ SUKYTĖ DAINAVO ŽENEVO OPEROJE

Operos dainininkė Lilija Šukytė kovo mėnesį dainavo Ženevos operoje. Ji šėšis kartus iš eilės suvaidino Margaritos vaidmenį Gounod operoje „Faustas“.

Dainininkė pakviesta dainuoti Ženevos operoje taip pat gegužės mėnesį.

Vieną L. Šukytės vaidinimą aplankė Šveicarijos lietuvių grupė su dr. A. Geručiu priešakyje. Dainininkė įteiktas lietuvių laiškas ir dovana.

DAIL. G. STANULIO VIENUOLIKTOJI PARODA

Kovo 29 d. Neuchatel universitetiniame mieste, Šveicarijoje, atidaryta dailininko Gabrieliaus Stanulio paveikslų paroda. Paroda vyksta žinomoje Distelheim galerijoje. Ji truks iki gegužės 4 d.

Tai jau vienuoliktą individualinę dail. Stanulio kūrybos parodą. Be to, dailininkas dalyvavo 13-je kolektyvinių parodų.

Dail. G. Stanulis profesorauja Žene-

čių vardu DBLS Skotijos skyriaus pirmininkas ir chorvedys Pranas Dzidolikas, išreiškdamas padėką už suteiktą progą aplankyti Londoną ir susipažinti su vietiniais lietuviuiais ir tuo pačiu nutiesti kelius tolimesniams bendravimui.

Po to sekė bendras pasilinksminimas ir šokiai iki vėlyvos nakties. Vakaro eiga ir svečių priėmimo rūpinosi Londono tautinių šokių grupė „Lietuva“, kuri šią vakarą vyks į Tautinių šokių šventę Čikagoje. Vakaro pelnas ir buvo skirtas jaunimui.

Rytojaus dieną liet. bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos, ir čia vėl choras nustebino ir sužavėjo londoniečius savo gražiomis giesmėmis ir jų atlikimu.

Po pamaldų šv. Kazimiero klube dar turėjome progos pabendrauti su Skotijos lietuviuiais. Parapijos klebonas kun. J. Sakkevičius pakvietė svečius klebonijon užkandžiams, o po to malonūs svečiai atsiveikino ir iškeliauo.

Tai buvo ypač malonus savaitgalis Londono lietuviams, ir tikimės, kad ir svečiai išsivežė gražių prisiminimų ir laimingai grįžo į namus.

DBLS Centro Valdyba dėkoja visiems, kas prisidėjo prie to savaitgalio įvykių pravedimui. Padėką reiškia Skotijos lietuviams už atvykimą — šv. Cecilijos chorui ir jo vadovui P. Dzidolui ir Skotijos lietuvių klubo Bellshille valdybai ir pirm. J. Blūdžiui.

Čia, Londone, dėkojame K. Makūnui už svečių priėmimą Liet. Namuose, Londono Soc. klubo valdybai už klubo patalpas, Londono jaunimo grupei „Lietuva“ ir jos vadovams V. Jurienei ir F. Senkuvienai už jų talką ir ponios J. Neiberkienės ir M. Semetienės už įdėtą darbą.

Dėkojame kun. J. Sakkevičiui už svečių priėmimą klebonijoje ir šv. Kazimiero klubui ir jo pirm. Semetai už talką.

Labai didelis ačiū visiems londoniečiams, kurie priėmė ir apnakvino svečius pas save. Tas savaitgalis įrodė mums visiems, kad bendravimas įgimais galima atsiekti malonių rezultatų, o kiek tik pareikšti, kad buvo labai malonu mums visiems susitikti su Skotijos lietuviuiais.

Iki sekančio pasimatymo!

J. Alkis

vos dailės mokykloje.

I parodos atidarymą (vernissage) buvo nuvykęs Lietuvos Diplomatinės Tarnybos mąrys dr. A. Gerutis, gyvenantis Berne.

ŠVEICARŲ SPAUDA LIETUVOS KLAUSIMAI

Šveicarijos Rytų Instituto Berne organe „Zeithild“ paskelbtas prof. L. Reveszo straipsnis, kuriame nagrinėjama Maskvos vadovybės taktika, ieškant prateksto paglemžti svetimus kraštus. Taip pat Baltijos valstybių atžvilgiu Kremlius pavartojo taktika, pagal kurią pačios baltų tautos „pasiprašė“, kad jos būtų priimtos į Sovietų Sąjungą.

Tas pats šveicarų leidinys pakartotinai komentavo memorandumą, kurį 45 pabaltiečiai paskelbė ryšium su Stalino-Hitlerio pakto 40 metų sukaktimi. Laikraštis nurodė, kad Maskva į memorandumą reaguavo naujais suėmimais, ypač Lietuvoje. Pasak „Zeithild“, sovietų saugumo organai persekioja kaip tik tuos žmones, kurie priminė nacių nusikaltimus, atliktus glaudžiai bendradarbiaujant su sovietų organais. Tuo tarpu kai Ribbentropas, pasirašęs Hitlerio-Stalino paktą, Nuernbergo teismo mubaustas, kitas to paties pakto signataras, Molotovas, liko laisvas, nors jis sėdėjo prie bendro stalo, kai buvo deramasi dėl gėdingojo sandorio.

Laikraštis ypač nurodo į Antano Terlecko likimą. Jis žiauriai persekiojamas už tai, kad pasisakė prieš Maskvos ir Berlyno samoksininkus, kurie cinišku pamynė kitų tautų teises. Tarp suimtųjų minimas ir Julius Sasnauskas.

PADEKA

Lietuvių Sodybos seneliai nuosirdžiai dėkoja Anglijos Klubui Čikagoje už paskirtą dovana — 25 dolerius.

Sodybos seneliai

ALDONA GREBLIAUSKAITĖ. VRUBLIAUSKIENE

1936 m. rugpjūčio 24 d., Kaune, Priskelimo bažnyčioje, susitūkusiai su Petru Vrubliausku, miškininku, ji pati ar ka nors apie ją žina, prašomi parašyti šiuo adresu: Br. Daunoras, 14 Priory Rd., KEW, SURREY TW9 3DF England.

LIETUVISKOS PAMALDOS

MANCHESTERYJE — balandžio 27 d., 12.30 val.

LEIGH — gegužės 4 d., 5 val., St. Joseph's bažn.

ECOLE — gegužės 11 d., 12.15 val.

NOTTINGHAM — balandžio 27 d., 11.15 val., Židinyje.